

35.

1./ Fogak és nyelv fejlődése

- elemi szájbőlt bélelő hám: ectoderma, membrana buccopharyngea mögött endoderma
- határ: garat fornix-> sulcus terminalis előttig
- ajak és fogak:
 - ajakléc: elemi szájból felső és alsó peremén patkó alakú hámmegvastagodás, mélybe nyomul, Y alakban szétválak:
 - ◆ belső fogléc-> szabad szélének, annak kifelé tekintő oldalán: zománcbimbók(hámgöbök): külső sejtek : hám jelleg, belső sejtek: zománcpulpa , felső és alsó részen fogpapilla benyomja
 - ◆ külső ajakléc: belső hámrétegei felszívódnak(vestibulum oris)
 - zománcbimbó homorú sejtjei: zománcprizmákat termelnek(adamantoblastok)
 - fogpapilla külső sejtjei: odontoblastok-> dentin
 - fogpapilla a korona alatt megnyúlik-> fognyak, gyökér dentinje
 - fogcement-> fogzacskó elcsontosodása(gyökéren)
 - zománcbimbó külső rétege: felszívódik a fog áttöréséig, zománcpulpa is
 - áttörés előtt az adamantoblastok is elpusztulnak
 - odontoblastok megmaradnak
- nyelv:
 - mesenchymális szövetei (kivéve izom)-> szájfenék hámja alatt 3 mesenchymatömörülés összenövéséből->egy páratlan 2. kopolyúív(tuberculum impar
-> 2 az 1. kopolyúívből-> a sulcus terminalisig elöl
 - izomelemek: első 3-4 összelvény

2./ Mellékpajzsmirigy

- gl. parathyroidea- 4 db csomóba a pajzsmirigy hátsó mediális felszínén
- szöveti szerkezet:
 - kis méretű köb alakú hámsejtek, gerendák rendezetten-> fősejtek-> hormontartalmú granulumok(PTH)
 - acodopjil , oxiphil sejtek szigetszerűen
 - zsírsejtek

3./ Medencefenék izomzata

- zsigerek helyben tartása plexus sacralis
- apertura pelvis inferiort zárják
- diaphragma pelvis:
 - m. levator ani+ fascia diaphragmatis pelvis spf.
 - fascia pelvis szorítja
 - os pubison
 - arcus tendineus m. levator ani(fascia obturatoria-> farkccsont csúcsa és oldala
 - ligamentum anococcygeum<- kétoldal arcus tendineusból összefonódó rostok
 - részei:
 - ◆ m. puborectalis(os pubis)
 - ◆ m. iliococcygeus (arcus tendineus)
 - ◆ m.m. coccygeus(spina ischiadica)

- diaphragma urogenitale:
 - trapéz alakú lemez
 - os pubis alsó szárai között
 - fascia diaphragma urogenitale sup et inf
 - benne m. transversus perinei profundus
 - középen húgycső jár át, m. sphincter urethrae
 - nőben e mögött vagina
 - (lig, transversus perinei spf.)
 - centrum tendineum: diaphragma hátsó szélének közepén több izom összeszövődése
- diaphragma urogenitale és pelvis közötti fossa ischiorectalis

4./ A iliaca int, ext.

- A. iliaca interna:
 - fali ágak
 - ◆ a. iliolumbalis
 - ◆ a. sacralis lateralis
 - ◆ a. glutea sup
 - ◆ a. glutea inf.
 - ◆ a. obturatoria-> ramus acetabuli-> lig teres femoris
 - zsigeri ágak:
 - ◆ a. umbilicalis-> lig. umbilicale mediale
 - aa. vesicales sup
 - ◆ a. vesicalis inf.
 - ◆ a. uterina-> lig. latum uteris-> v., a. ductus deferentis
 - a. vaginalis
 - r. ovaricus
 - r. tubarius
 - ◆ a. rectalis media
 - ◆ a. pudenda interna:
 - a. bulbi penis/vestibuli
 - a. profunda penis
 - a. dorsalis penis
- A. iliaca externa:
 - a. epigastrica inf.-> plica umbilicalis lat.-> linea arcuata alatt
 - n. circumflexa ilium profunda

5./ Gége porcos váz, ízületek, izmok

- RAJZOK IMI FÜZETÉBEN!!!
- gége porcai:
 - cartilago thyroidea:
 - ◆ lamina dextra et sinistra
 - ◆ incisura thyroidea sup
 - ◆ cornu sup
 - ◆ cornu inf
 - ◆ linea obliqua
 - ◆ prominentia laryngea
 - cartilago cricoidea:

- ◆ arcus cartilaginis cricoideae
 - ◆ lamina cart. cric.
 - ◆ facies art. thyroidea
 - ◆ facies art. arytenoidea
- cartilago arytenoidea
 - ◆ lat felszínén fovea triangularis, fovea oblongata
 - ◆ apex cartilago arytenoidea
 - ◆ proc. vocalis
 - ◆ processus muscularis
- epiglottis
 - ◆ levél alakú
- cartilago cuneiformis, cartilago corniculata
- szalagok, ízületek:
 - membrana thyrohyoidea → lig. thyrohyoideum medianum, lig. thyrohyoideum laterale
nyílások, corpus adiposum preepiglotticum
 - lig. conicum
 - lig. cricotracheae + lig. vocale, lig. vestibulare
- ízületek:
 - art. cricothyroidea → cornu inferius → facies articularis thyroidea, haránttengely
 - art. cricoarytenoidea → kannaporc basisa → gyűrűporc teteje, tengely függőleges
- izmok:
 - m. cricothyroideus: gyűrűporc íve → pазsporc alja, n. laryngeus superior idegzi be, pars recta, pars obliqua, porcok eleje közeledik: lig. vocale eredése és tapadása távolodik → feszülnek a hangszalagok → hangmagasság emelkedik
 - m. cricoarytenoideus posterior: lamina cricoidea hátsó felszíne → processus muscularis, kifelé rotál → proc. vocalisok széttérnek → hangrés tágul (→ egyedüli tágítók)
 - m. cricoarytenoideus lateralis: arcus cart. cric. oldalsó, felső része → proc. muscularis, befelé rotál → hangszalagokat zár, szűkül
 - mm. arytenoidei:
 - ◆ m. arytenoideus obliquus → m. aryepiglotticus (sphincter)
 - ◆ m. arytenoideus transversus (mélyebben)
 - ◆ két porc medialis felszínei közt
 - m. vocalis → plica vocalis keményíti
 - m. thyroarytenoideus:
 - ◆ sphincter
 - ◆ kannaporc oldalsó éle → m. vocalis tapadásától oldalt
 - ◆ m. thyroepiglotticus

6./ a vegetatív idegrendszer általános felépítése

- belső egyensúly fenntartása
- központi idegrendszer részei:
 - hypothalamus:
 - ◆ hormonális úton a hypophysisen keresztül, idegi úton az alacsonyabb vegetatív központok felé → reciprok kapcsolat a kéreggel és a limbikus rendszerrel
 - agytörzs központjai: agytörzsi légző és vasomotor központok, substantia grisea centralis, agyidegek visceroszenzoros és visceromotoros magjai
 - gerincvelő vegetatív központjai: vegetatív reflex: afferens szinten keveredik a szomatosenzorossal, de efferens szinten → oldalsó szarv (preggl. neuronok)

➤ perifériás rész:

- simaizmok, mirigyek, szívizmokat beidegző idegek
- nem begetatív: légzőizmok beidegzése
- preganglionaris neuron(oldalsó szarv v. visceromot. mag)-> vegetatív ggl.(postganglionaris neuron)-> szerv
 - > caraniális kirajzás
 - > thoracolumbalis Th1-L3
 - > sacralis S2-4(nn. splanchnici pelvini)
- paraszimp.(craniosacralis) rendszer
- szimpatikus rendszer(thoracolumbalis)